

моглися проривних результатів можна, лише використовуючи можливості, а не вирішуючи проблем.

Література

1. Рамперсард Хьюберт К. Общее управление качеством: личностные и организационные изменения : пер. с англ. — М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2005. — 256 с.
2. www.innovations.com.ua.

УДК 336

Гриджук Д.М., к.е.н,
доцент кафедри банківської справи
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
Grydzuk@ukr.net

ІННОВАЦІЇ ЯК ЗАПОРУКА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

АНОТАЦІЯ. Розглянуто роль інновацій в підвищенні ефективності економіки. Обґрунтовано що тільки інновації та нововведення допоможуть суспільству подолати глобальну світову кризу і перейти до інноваційної моделі постіндустріального розвитку. Підкреслено роль науки, бізнесу, освіти в інноваційному прориві економіки.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: інновації, інноваційна економіка, ефективність економіки, інтелектуальний потенціал.

АННОТАЦИЯ. Рассмотрена роль инноваций в повышении эффективности экономики. Обосновано — только инновации и нововведения помогут обществу преодолеть глобальный мировой кризис и перейти к инновационной модели постиндустриального развития. Подчеркнута роль науки, бизнеса, образования в инновационном прорыве экономики.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: инновации, инновационная экономика, эффективность экономики, интеллектуальный потенциал.

ABSTRACT. The role of innovation in improving the efficiency of the economy. Proved that only innovation and innovation help society overcome the global crisis and global access to innovative models of post-industrial development. Emphasized the role of science, business and education in innovative breakthrough economics.

KEYWORDS: innovation, innovation economy, economic efficiency, and intellectual potential.

До середини XXI століття світ буде зовсім іншим, ніж той, в якому ми живемо сьогодні. Це закономірно і зумовлене життєвими циклами розвитку цивілізації, в еволюції якої настає постіндустріальна епоха, яка перш за все, позначає зміни в економіці, що полягають в переході людства до інноваційного шляху подальшого розвитку. Так, ще Адам Сміт підкреслював роль інновацій як загальноекономічної закономірності і одночасно спонукальний мотив прогресу суспільства в цілому. І тим, хто першим і найбільш вдало винайшов інновацію, той і винагороджується надприбутком або соціально-політичним успіхом.

Інновації це рушійна сила, яка безумовно підвищує ефективність діяльності людини в усіх аспектах та запорука виходу із глобальної світової кризи. У чому суть тих нововведень, які сприятимуть підвищенню економічної ефективності та якості життя людства. Важливими формами інновацій XXI століття є розробки щодо інтелектуалізації телекомунікаційних та комп'ютерних систем, альтернативних джерел енергії, гібридних видів транспорту чи генетично модифікованих організмів. Але на наш погляд, найважливіше зосередитися на сценаріях інноваційного прориву котрі ґрунтуються на економіці знань, саме вони покликані усунути диспропорцію між другою хвилею науково-технічної революції і духовним розвитком людства.

Сьогодні математизація економіки переступила всі мислимі межі, економетричні дослідження заповнили багато наукових видань, а цілий ряд глобальних питань так і залишається нез'ясованим. Фактично сучасні економісти досить добре розуміють механізм функціонування економічної системи, однак при цьому не завжди вміють або бажають користуватися плодами наукової думки. Зауважу, що навіть економічний успіх тієї чи іншої країни безпосередньо абсолютно не залежить від потенціалу економічної науки, яким вона володіє. Наприклад, Німеччина, яка не володіє сильною економічною школою, має одну з найсильніших економік світу. Японія — аж ніяк не законодавець економічної моди — вже не перше десятиліття вражає всіх економічними чудесами. Останнім часом цим шляхом рухається Китай. Пояснення тут досить просте — всі вони оволоділи мистецтвом застосовувати досягнення економічної думки до конкретних ситуацій. І ще — далеко не вся економічна наука потрібна для досягнення відмінних практичних результатів. Як зазначав

Дж. Сорос, запорука ефективної роботи лежить насамперед у вмілому поєднанні науки і прагматизму .

Є ще одна особливість сучасної економічної науки, в якій проявляється її сучасна якість — якась антигуманність. Полягає вона в безпорадності людини перед Еверестом накопичених економічних знань, повсюдної процентної індексації всіх поривів душі людської — споживчих потреб, насиченні економічних взаємозв'язків технократичними параметрами. Психологічно такий стан справ призводить до так званої інноваційної паузи, яку також можна розглядати крізь призму світової кризи. Так, країни з розвинутою економікою досить довго генерували проривні інновації (від пороху до мікропроцесорів) , що дозволяють їм в умовах обмеженості природних ресурсів полегшити доступ до сировинних запасів третіх країн. Так і жили, за принципом «ти — мені, я — тобі» , тобто передові країни виробляли необхідні іншим товари з високою додатковою вартістю, країни третього світу — розплачувалися ресурсами і дешевою робочою силою.

Останні 20-30 років наукові інновації дримають в очікуванні чергового еволюційного циклу , який обумовлює і наявність певного обсягу інвестицій . Якщо раніше інвестори вкладали в компанії, що володіють перспективними технологіями (залізниці, автомобілі, напівпровідники, комп'ютери), то сьогодні інвестиційні пріоритети змінилися на користь спекулятивних, не пов'язаних з інноваціями сфер діяльності людства. Таким чином виникла надлишкову пропозицію грошей на фінансових ринках і ринках нерухомості , що призвело спочатку до бурхливого зростання цін і створення відповідних «фінансових пірамід», а потім через істотну різницю між очікуваною і фактичною прибутковістю — до різкого спаду інвестицій і падіння цих ринків.

Яким же чином можливий інноваційний прорив в Україні в найближчі роки, коли країна має великі зовнішні борги, ключові галузі промисловості знаходяться в занепаді, а рівень життя населення надзвичайно низький. Очевидно що у нас ще зберігатиметься сировинна спрямованість економіки, адже галузеву структуру неможливо перебудувати за 2-3 роки. Проте визначити пріоритетні для інвестицій галузі важливо вже сьогодні . І в цьому списку безумовно повинні знаходитися такі наукомісткі виробництва, як авіакосмічна і нафтохімічна промисловість, судно- та машинобудування, медицина і електроніка, біо- і нанотехнології, що становить високотехнологічний комплекс країни, здатний стати тим локомотивом, який витягне країну з кризи. І якщо реально буде обрана й здійснена стратегія інноваційного прориву,

коли сили науки , бізнесу, освіти (що дуже важливо!) і держави будуть сконцентровані на освоєнні та поширенні базових інновацій нового століття, постіндустріального суспільства, в Україні з'явиться шанс радикально модернізувати не тільки провідні галузі економіки, а й соціум в цілому. Для цього у нас є багато чого, і насамперед — високий інтелектуальний потенціал. А ще — передумови для побудови інтегрованої моделі економічного розвитку, при якій ринкова конкурентна економіка буде поєднуватися з солідарною відповідальністю і взаємною довірою.

УДК 001.378

Гуменюк А. Ю, аспірантка

Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки
ім.Г,М,Доброва НАНУ
alinka-111@list.ru

РОЗВИТОК НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

АНОТАЦІЯ. В доповіді будуть висвітлено сучасний стан, проблеми, міжнародні оцінки рівня розвитку та основні напрямки підвищення науково-технічного потенціалу, необхідні для забезпечення становлення інноваційної економіки в Україні.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: інноваційна економіка, інноваційна політика, науково-технічний потенціал, глобальний інноваційний індекс, індекс конкурентоспроможності.

АННОТАЦИЯ. В докладе будут освещены современное состояние, проблемы, международные оценки уровня развития и основные направления повышения научно-технического потенциала, необходимые для обеспечения становления инновационной экономики в Украине.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: инновационная экономика, инновационная политика, научно-технический потенциал, глобальный инновационный индекс, индекс конкурентоспособности.

ANNOTATION. The report will highlight the current state, problems and evaluation of international development and the main directions of improving the scientific and technological capabilities needed to ensure the establishment of an innovative economy in Ukraine.